

Buenos Aires, 10. decembra 1939.

PREDMET: Iseljeničke škole u Argentini.

Pov.Br.344/39.

Sa 2 kopije.

MINISTARSTVU INOSTRANIH POSLOVA

Političkom Odeljenju

B e o g r a d .

Čast mi je izvestiti, da sam prigodom završetka obuke u tekućoj školskoj godini - argentinske škole se zatvaraju koncem novembra - posetio naše iseljeničke škole u Rosariu, u Villi Mugueti (provincija Santa Fe), na Dock Sudu, kraj Buenos Airesa, i na Paternalu, u glavnom gradu Republike. Prisustvovao sam ispiti- ma i imao prilike da se uverim o postignutim dobrim uspesima. Obu- ka obuhvaća, u svima našim školama, čitanje, pisanje i računanje na našem jeziku, osnovne pojme o historiji našeg naroda, o Kraljev- skom Domu, o geografiji u uređaju Države, pevanje, ručne radove i proste vežbe. Deca se osim toga vežbaju u deklamacijama i malim pozorišnim komadima za školske priredbe, čija je svrha buditi in- teres za rad naših škola kod šire iseljeničke javnosti i prikuplja- ti jedan deo sretstava za njihovo izdržavanje.

Škola na Paternalu, jednom od predela Buenos Airesa, gde živi jedna od najjačih slovenačkih kolonija u Argentini, otvo- rena je 3. aprila 1937 sa 22 dece, pod vođjstvom oč. školskih se- stara iz Maribora. Danas pohađja ovu školu 48 dece, a oč. sestre osnovale su takodjer internat za desetak siročadi, i dečji vrt.

Na Dock Sudu upisano je u iseljeničku školu 54 dece ta- mošnjih hrvatskih i srpskih iseljenika. Školom upravlja učiteljica gđja Nikica Defrančeski, dodeljena ovom Poslanstvu na rad rešenjem Ministarstva Prosvete. Prigodom zaključka školske godine, dne 3. decembra, otvorena je u ovoj školi jedna izložba ručnih radova, ko- ja je pobudila mnogo interesa u koloniji.

Škola u Villi Mugueti otvorena je kao tromesečni tečaj dne 22. avgusta o. god. pod vođjstvom učitelja g. Slavka Gajera. Kako je tamošnja kolonija bila u prošlosti pod dosta jakim utica-

jem nenacionalnih elemenata, morale su se svladati u početku mnoge poteškoće. Napokon je osnovan "Školski odbor" i počelo se obukom, koju su roditelji pratili sa sve većim zadovoljstvom. Tečajevi, koje je pohađalo sa dobrim uspehom 36 dece, zaključeni su 3. decembra sa javnim ispitom, kojemu je prisustvovao takodjer poč. Konsul iz Rosaria, g. Branko Rubeša.

Rad naših škola pobudio je dovoljno interesa u ovdašnjem iseljeništvu. Iz Maggiola, Comodora Rivađavie, Tandila, Berissa i drugih mesta obrađaju se roditelji ovom Poslanstvu i Jugoslovenskom Centralnom Školskom Udruženju sa molbom, da se i tamo otvore naše škole. Poslanstvo će nastojati, da ovom traženju izađe u susret. U tu svrhu namerava odrediti učitelja g. Slavka Gajera, da obidje ove kolonije i organizuje kratke tečajeve, što će sigurno pogodno uticati i na nacionalnu svest tamošnjih naših iseljenika.

Kralj. Poslanstvu čast je moliti Ministarstvu, da izvoli dostaviti jednu kopiju ovog izveštaja, ako smatra to celishodnim, Ministarstvu Prosvete, a drugu Ministarstvu Socialne Politike i Narodnog Zdravlja, radi znanja.

Poslanik,